

BÀI 21

VĂN HOÁ ỨNG XỬ - TÌNH THƯƠNG CẢM THÔNG VÀ THA THỨ

Câu chuyện về chiếc bánh mì cháy

1. LỜI CHÚA : Thánh Phao-lô dạy lời Chúa : “Anh em hãy có lòng thương cảm, nhân hậu, khiêm nhu, hiền hòa và nhẫn nại. Hãy **chịu đựng và tha thứ cho nhau**, nếu trong anh em người này có điều gì phải trách móc người kia. Chúa đã tha thứ cho anh em, thì anh em cũng vậy, anh em phải tha thứ cho nhau. Trên hết mọi đức tính, anh em phải có lòng bác ái : đó là mối dây liên kết tuyệt hảo.” (Cl 3,12-13).

2. CÂU CHUYỆN : THÍCH ĂN MIẾNG BÁNH MÌ CHÁY ĐEN.

“Khi tôi lên 8 hay 9 tuổi gì đó, tôi nhớ thỉnh thoảng mẹ tôi vẫn nướng bánh mì cháy khét. Một tối nọ, mẹ tôi về nhà sau một ngày làm việc dài và bà làm bữa tối cho cha con tôi. Bà dọn ra bàn vài lát bánh mì nướng cháy, không phải cháy xém bình thường mà cháy đen như than. Tôi ngồi nhìn những lát bánh mì và đợi xem có ai nhận ra điều bất thường của chúng và lên tiếng hay không.

Nhưng cha tôi chỉ ăn miếng bánh của ông và hỏi tôi về bài tập cũng như những việc ở trường học như mọi hôm. Tôi không còn nhớ tôi đã nói gì với ông hôm đó, nhưng tôi nhớ đã nghe mẹ tôi xin lỗi ông vì đã làm cháy bánh mì. Và tôi không bao giờ quên được những gì cha tôi nói với mẹ tôi :

- “Em à, anh thích bánh mì cháy mà.”

Đêm đó, tôi đến bên chúc cha tôi ngủ ngon và hỏi có phải thực sự ông thích bánh mì cháy. Cha tôi khoác tay qua vai tôi và nói :

“Mẹ con đã làm việc rất vất vả cả ngày và mẹ rất mệt. **Một lát bánh mì cháy chẳng thể làm hại ai** con ạ, nhưng con biết điều gì thực sự gây tổn thương cho mẹ con không ? Đó là những lời **chê bai trách móc cay nghiệt** đấy.”

Rồi ông nói tiếp : “Con biết đó, cuộc đời đầy rẫy những thứ không hoàn hảo và những con người không toàn vẹn. Cha cũng khá tệ trong rất nhiều việc, chẳng hạn như cha chẳng thể nhớ được sinh nhật hay ngày kỷ niệm như một số người khác.

Điều mà cha học được qua nhiều năm tháng, đó là **học cách chấp nhận sai sót của người khác và chọn cách ứng hộ những khác biệt của họ**. Đó là chìa khoá quan trọng nhất để tạo

nên một mối quan hệ lành mạnh, trưởng thành và bền vững con ạ. Cuộc đời rất ngắn ngủi để thức dậy với những hối tiếc và khó chịu. Hãy ***yêu quý những người cư xử tốt với con, và hãy cảm thông với những người chưa làm được điều đó.***"

3. SUY NIỆM :

Trong cuộc sống, bạn cần phải biết học cách cảm thông đối với điểm yếu, điểm hạn chế của người khác. Cảm thông với cuộc sống, tính cách của mọi người trong gia đình, bạn bè, vợ chồng... sẽ giúp bạn có một cuộc sống chung an hòa. Sự cảm thông là bí quyết nuôi dưỡng hạnh phúc gia đình. Truyện Miếng bánh mì cháy là bài học về sự cảm thông giữa con người với con người, giữa những người thân trong cùng một gia đình. Đó là nguyên nhân của sự hoà hợp hạnh phúc gia đình.

4. SINH HOẠT :

Bạn nhận xét thế nào về thái độ của người cha trong câu chuyện không những không phiến trách lỗi của vợ đã nướng bánh mì bị cháy đen, mà còn an ủi vợ khi nói mình thích ăn bánh mì cháy ?

5. LỜI CẦU :

Lạy Chúa. Qua lời người cha nói với con trai trong câu chuyện trên. Xin cho chúng con có lòng bao dung nhân ái để cảm thông với các sai sót của người thân và không chấp nhất những lầm lỗi của họ như lời Chúa dạy : "Anh em hãy có lòng thương cảm, nhân hậu, khiêm nhu, hiền hòa và nhẫn nại. Hãy **chịu đựng và tha thứ cho nhau**, nếu trong anh em người này có điều gì phải trách móc người kia". – AMEN.

LM ĐAN VINH – HHTM

BÀI 22

VĂN HOÁ ỨNG XỬ - TRÁNH VUI ĐÙA TRÊN NỖ ĐAU CỦA KẺ KHÁC

1. LỜI CHÚA : Chúa phán : "Cây mà tốt thì quả cũng tốt. Cây mà sâu thì quả cũng sâu, vì xem quả thì biết cây. Loại rắn độc kia. Xấu như các ngươi thì làm sao nói điều tốt được ? Vì lòng có đây, miệng mới nói ra. Người tốt thì rút cái tốt từ kho tàng tốt của mình. Kẻ xấu thì rút cái xấu từ kho tàng xấu của mình. Tôi nói cho các người hay : **đến ngày phán xét, người ta sẽ phải trả lời về mọi điều vô ích mình đã nói**" (Mt 12-37).

2. CÂU CHUYỆN : ĐĂNG CẢNH NÓNG LÊN MẠNG XÃ HỘI.

1) Gần đây, **một nam sinh viên năm nhất ở Mỹ đã nói lời tạm biệt gia đình, bạn bè trên trang mạng Facebook rồi đi nhảy cầu tự tử vì hình ảnh quan hệ tình dục của anh bị hai người bạn thân cùng phòng đặt máy "tường thuật trực tiếp" trên mạng, khiến cho cư dân mạng trong cả nước Mỹ đều xông xáo bàn tán.** Từ khi anh chết, người ta không còn thấy những lời bình luận tàn nhẫn hay những tiếng cười châm biếm nào trên nhật ký riêng của anh ta nữa. **Hai gã sinh viên cùng phòng là kẻ đã quay lén và tung lên mạng đã bị tòa án buộc tội "xâm phạm đời tư của công dân" và đã chịu án tù xứng đáng với tội của mình.**

2) Tại Việt Nam, một nữ sinh viên tên Đ.T.H. cũng đã bị rơi vào hoàn cảnh tương tự như anh chàng sinh viên người Mỹ nói trên : Sau khi bị **bạn bè dùng điện thoại di động quay lén rồi phát tán đoạn phim Đ.T.H đang nằm ngủ** lên trang mạng xã hội. Tác giả đoạn video clip đã cố tình tập trung cận ảnh vào bộ phận nhạy cảm trên cơ thể của cô H trong lúc đang ngủ say, khiến cô trở thành nhân vật được mọi người chú ý tại giảng đường đại học Hà-nội. Mỗi lần vào lớp, Đ.T.H. lại nghe được những lời bình luận thô tục về các bộ phận nhạy cảm trên thân thể cô. Cô đã tâm sự như sau : **"Em thật khốn khổ : Đầu óc em lúc nào cũng bất an và thần kinh luôn căng thẳng nên rất khó ngủ. Em chỉ sợ một ngày nào đó đoạn phim đó đến tai bố mẹ hay một người thân quen thì em sẽ không biết phải ăn nói thế nào ?"** Sau đó Đ.T.H. đã bị bệnh trầm cảm phải nghỉ học một tuần lễ liền và chỉ mong mau kết thúc năm học và sẽ chuyển sang học tại một đại học khác để bắt đầu một cuộc sống mới". Trước hậu quả nghiêm trọng gây ra cho Đ.T.H, một cô bạn cùng phòng, kẻ đã quay lén và tung lên mạng xã hội tâm sự : **"Mình cảm thấy rất hối tiếc vì đã làm khổ H. Mình không biết phải làm gì để tháo gỡ đoạn phim đã đăng lên đó. Mà cho dù có gỡ xuống được, thì cũng không thể xóa sạch đoạn phim và những lời bình luận thô tục khiếm nhã đã được lưu lại trong các máy tính của nhiều bạn khác ở khắp nơi trong nước."**

3. SUY NIỆM :

1) Nhiều **hình ảnh "nóng", những đoạn phim ngắn khó coi** đã được tung lên mạng gây "sốc" đang là thú chơi đùa tai hại của một bộ phận không nhỏ các bạn sinh viên học sinh Việt Nam và các nước khác trên thế giới. Điều đáng nói ở đây là cách chơi này lại ngày càng lan rộng, **để lại cho các nạn nhân của chúng những cú "sốc" tâm lý rất tai hại.** Nội dung của những tấm ảnh hoặc đoạn phim nhằm vào một **người nào đó đang trong tình trạng hờ hênh về quần áo lót hoặc đang trong tình huống tế nhị khó xử nào đó.** Những hình ảnh này được tung lên mạng kèm theo những lời bình luận thiếu văn hoá của người xem ở khắp nơi.

2) Câu chuyện trên báo Tuổi Trẻ gần đây về hai bạn nữ sinh cùng lớp A3 khoá K44 Trường Trung Học Phổ Thông Thái Hoà (Nghệ An) là một điển hình của trò đùa tai ác này : Trong lúc nghỉ giải

lao giữa hai giờ học, **một bạn nữ sinh vô tình bị hó hênh hở ngực áo, đã bị một bạn trai cùng lớp "quay" bằng điện thoại di động, rồi phát tán lên diễn đàn học sinh của nhà trường để mọi người cùng xem và bình luận, dẫn đến chỗ bạn trai của nữ sinh bị quay lên kia bức xúc đòi trả đũa kẻ đã làm điều tồi tệ này.** Câu chuyện chỉ tạm thời lắng xuống khi giáo viên chủ nhiệm lớp họp mặt cả lớp, để buộc kẻ đã phát tán đoạn phim nói trên phải xin lỗi công khai và tháo gỡ toàn bộ đoạn phim đã đăng lên kia.

3) Một sinh viên Trường đại học nọ tại TP.HCM, nạn nhân của một đoạn phim được đăng trên Facebook kể : "Trong một lần đi dã ngoại, mình tham gia vào trò chơi tập thể và bị phạt phải bò dưới sàn nhà, một bạn nam liền **cầm máy di động ghi lại và cố tình nhắm thẳng vào những bộ phận nhạy cảm của mình, rồi phát tán trên Facebook.** Tấm ảnh của mình đã trở thành trò đùa của nhiều bạn khác kèm theo những lời bình luận độc ác thô tục. Mình cảm thấy xấu hổ vì bị xúc phạm nghiêm trọng và đang cố tìm ra thủ phạm để cho hắn một bài học nhớ đời !".

4) Nhận định về vấn đề này một Giáo sư Khoa Tâm lý Giáo dục Đại Học Sư Phạm TP HCM đã phát biểu như sau :

"Không ai muốn mình trở nên xấu xí trước mặt người khác. Không ai muốn mình bị kẻ khác bôi nhọ và bị mang tai tiếng. Do đó, cách chơi này không được xã hội chấp nhận. Có lẽ nhiều bạn trẻ cũng đồng ý rằng : **việc chụp lén khoảnh khắc "lộ hàng" của người khác để rồi tung lên mạng làm nhục và cố đìm cho họ "chết" là một hành vi ứng xử vô văn hoá và đáng bị các bạn trẻ lên án.** Chính khi vậy mực bôi đen người khác là lúc kẻ đó cũng đang **tự bôi đen phẩm hạnh và tư cách của mình.** Việc mang hình ảnh của bạn ra đùa cợt thì tuy nhất thời có thể làm trò vui trong chốc lát, nhưng đồng thời cũng **gây thương tổn nghiêm trọng về tinh thần cho tha nhân.** Tại sao các bạn không dùng máy ảnh ghi lại những khoảnh khắc tốt đẹp trong cuộc sống ? Điều đó sẽ mang lại niềm vui lớn, hơn là chụp những tấm ảnh nhằm dẫm đạp bạn mình xuống hố sâu tuyệt vọng và còn có thể dẫn đến cái chết oan ức đau thương như đã từng xảy ra đó đây.

4. SINH HOẠT :

Bạn nên **làm gì để cảm thông** với người bị tung phim ảnh cá nhân lên mạng và **cần tỏ thái độ thế nào đối với những kẻ tìm vui đùa trên nỗi đau của tha nhân ?**

5. LỜI CẦU :

Lạy Chúa Giê-su. Xin cho các bạn trẻ ý thức được **sự tai hại của trò chơi ngu dại khi lén quay phim chụp ảnh nhạy cảm của bạn bè và tung lên mạng để bêu xấu làm nhục nhau.** Xin cho họ ý thức rằng : Vui đùa trên nỗi đau của người khác **chắc sẽ phải lãnh hậu quả là sự trừng phạt** ngay ở đời này và đời sau theo định luật nhân quả : "Gieo giống nào gặt giống đó"- "Gieo gió gặt bão" . – AMEN.

LM ĐAN VINH – HHTM

BÀI 23

VĂN HOÁ ỨNG XỬ - TRÁNH THÁI ĐỘ TỰ MÃN VÀ CỐ CHẤP

1. LỜI CHÚA : Đức Giê-su nói với những người Do-thái : "Nếu các ông ở lại trong lời của tôi, thì các ông thật là môn đệ tôi; Các ông sẽ biết sự thật, và sự thật sẽ giải phóng các ông." (Ga 8,31-32).

2. CÂU CHUYỆN : BỊ THIỆT HẠI LỚN LAO DO CỐ CHẤP KHÔNG NHẬN LỖI.

Năm 2008, nhạc sĩ DAVE CARROLL đi lưu diễn các nơi trên thế giới và thường mang theo chiếc đàn ghi-ta gửi hành lý theo đường hàng không của hãng United Airlines. Một lần kia chiếc đàn của anh đã bị gãy làm đôi trong quá trình vận chuyển. Carroll yêu cầu gặp ban lãnh đạo công ty hàng không khiếu nại, nhưng không ai ra tiếp anh vì họ coi chiếc đàn bị gãy chỉ là chuyện nhỏ mà anh Dave đã cố tình “bé xé ra to”.

Nhưng đối với người nhạy cảm như các nghệ sỹ thì chiếc đàn guitar chính là một vật thiết thân và có liên quan rất nhiều đến sự nghiệp biểu diễn âm nhạc của anh. Cách xử lý của công ty hàng không đã khiến Carroll rất bất mãn.

Thất vọng với cách hành xử của hãng hàng không lớn thứ hai thế giới, nên vào tháng 6/2009, 9 tháng sau vụ việc xảy ra, nhạc sĩ Dave Carroll đã cho ra đời một bài hát tựa đề : “United breaks guitars” (United làm vỡ đàn guitar).

Bài hát này với giai điệu vui tươi được Dave và bạn bè trong ban nhạc của anh dàn dựng, trình diễn rồi tung lên youtube, trong bài hát có câu điệp khúc nghe có phần “chua chát” : **“United, bạn làm vỡ cây đàn guitar Taylor của tôi rồi !”**. Vì đoạn Clip đã được thể hiện hết sức hóm hỉnh, với hình ảnh những nhân viên của hãng United Airlines mang đủ sắc thái cảm xúc, khiến cho ai xem clip cũng không khỏi mỉm cười thú vị.

Bài hát không những vui tươi, lại còn... dễ thuộc !

Không ngờ rằng, chỉ trong thời gian hai tuần lễ ngắn ngủi, số lượt truy cập bài hát này trên youtube đã lên tới 5 triệu lượt người xem.

Điều mà không ai nghĩ tới là ảnh hưởng dây truyền của đoạn video clip này đã khiến cổ phiếu của hãng United Airlines sụt giảm xuống 10% trong thời gian 10 ngày.

Do cố chấp không lắng nghe và không chịu phục thiện, nên hãng hàng không United Airlines đã phải chịu thiệt hại tài chính vô cùng lớn lao, cổ phiếu sụt giảm tới 180 triệu đô la, đủ để mua tới 51.000 chiếc đàn guitar đền bù thiệt hại cho Carroll.

3. SUY NIỆM :

- Khi được phỏng vấn lý do tại sao lại gây ra thiệt hại lớn lao cho hãng hàng không United Airlines như vậy, Carroll đã trả lời như sau : **“Kỳ thực tôi chỉ cần có một người nào đó trong ban giám đốc United Airlines đứng ra lắng nghe sự bất mãn của tôi, thừa nhận rằng họ đã làm sai, đền cho tôi dây đàn khác và nói một lời “Xin lỗi”. Chỉ cần vậy thôi là đủ. Nhưng họ đã không làm như vậy”**.

- Câu chuyện trên cho thấy : Carroll **thực lòng không muốn gây thiệt hại lớn** cho hãng hàng không United Airlines. Anh chỉ **muốn họ tỏ thiện chí phục thiện, bằng việc lắng nghe** yêu cầu của anh, thành thật **nhận lỗi và quyết tâm khắc phục hậu quả là đền cho anh cây đàn**

khác thay cho cây bị bể mà thôi. Nhưng những người lãnh đạo hăng này lại **cố chấp không chịu lắng nghe để kịp thời khắc phục**, nên cuối cùng họ mới bị thiệt hại nặng nề về tài chánh như vậy.

4. SINH HOẠT :

Trong xã hội cũng có những người cố chấp không muốn phục thiện khi đã làm điều sai trái gây thiệt hại cho tha nhân. Chẳng hạn : khi một sự cố tai nạn giao thông xảy ra, kẻ gây tai nạn thường không tự nhận lỗi và luôn đổ lỗi cho nạn nhân hay cho hoàn cảnh, để tránh bị quy trách nhiệm hình sự. Phải tới khi cảnh sát giao thông vào cuộc điều tra tìm ra nguyên nhân thì bấy giờ sự thật mới được sáng tỏ.

5. CẦU NGUYỆN :

Lạy Chúa. Xin cho mỗi người chúng con biết ứng xử khiêm tốn, tránh thái độ cố chấp không nhận lỗi và đổ lỗi cho người khác để trốn trách nhiệm phải bồi thường thiệt hại. Xin cho chúng con biết tỏ thiện chí bằng cách lắng nghe để tìm hiểu nguyên nhân và thành tâm khắc phục hậu quả trong công bình và yêu thương.- AMEN.

LM ĐAN VINH – HHTM

BÀI 24

VĂN HOÁ ỨNG XỬ - KIẾN TẠO MÔI TRƯỜNG LÀM VIỆC THÂN THIỆN

1. LỜI CHÚA: Thánh Phê-rô khuyên các tín hữu như sau : "Tất cả anh chị em hãy **đồng tâm nhất trí, thông cảm với nhau**. Hãy **yêu thương nhau** như anh em. Hãy **ăn ở nhân hậu và khiêm tốn**. Đứng lấy ác báo ác, đừng lấy lời nguyền rủa đáp lại lời nguyền rủa. Nhưng trái lại,

hãy chúc phúc. Vì anh chị em được Thiên Chúa kêu gọi chính là để thừa hưởng lời chúc phúc" (1 Pr 3,8-9).

2. CÂU CHUYỆN : ĐƯỢC CỨU SỐNG NHỜ CÓ LÒNG NHÂN HẬU

Thời Giáo Hội sơ khai, ở Gia-phô, trong số các môn đệ có một bà tên là TA-BI-THA, có nghĩa là Linh Dương. Bà này đầy công đức vì những việc lành và bố thí bà đã làm. Trong những ngày ấy, bà mắc bệnh và qua đời. Người ta tắm xác cho bà và đặt ở lầu trên. Vì Lốt gần Gia-phô, nên khi các môn đệ nghe biết ông Phê-rô ở đó, liền cử hai người đến mời : "Xin ông đến với chúng tôi, đừng trì hoãn."

Ông Phê-rô đứng dậy cùng đi với họ. Tới nơi, người ta đưa ông lên lầu trên. Các bà góa xúm lại quanh ông, vừa khóc vừa cho ông xem những áo dài và áo choàng bà Linh Dương đã may khi còn sống cho họ. Ông Phê-rô cho mọi người ra ngoài, rồi quỳ xuống cầu nguyện. Sau đó, ông quay lại về phía thi hài và ra lệnh : "Bà Ta-bi-tha, hãy đứng dậy !" Bà ấy mở mắt ra và khi thấy ông Phê-rô, liền ngồi dậy. Ông đưa tay đỡ bà đứng dậy, rồi gọi các bà góa lại và cho thấy bà đang sống. Cả thành Gia-phô đều biết việc này và có nhiều người đã tin vào Chúa. (Cv 9,36-42)

3. SUY NIỆM : KIẾN TẠO MÔI TRƯỜNG LÀM VIỆC THÂN THIỆN.

Trong công việc làm ăn kinh tế : Không ai có thể một mình mà thành công. Sẽ có những lúc chúng ta cần tới sự giúp đỡ của đồng nghiệp để giải quyết những khó khăn gặp phải. Sau đây là một số gợi ý giúp chúng ta kiến tạo môi trường làm việc thân thiện trong công sở hay tại các xí nghiệp nhà máy sản xuất :

1) Đối xử tốt với mọi người :

Một nụ cười hay lời chào vui vẻ khi gặp đồng nghiệp là cách thể hiện sự thân thiện tích cực. Bạn cũng nên để ý đến những hành động nhỏ cho tha nhân nhưng lại có ảnh hưởng lớn như : giúp mở cửa, giữ nút thang máy, nhặt đồ đánh rơi... Bạn muốn làm việc với những người bạn tốt và chắc đồng nghiệp của bạn cũng vậy !

2) Nhiệt tình giúp đỡ tha nhân :

Sau khi làm xong công việc của mình, thay vì nghỉ ngơi thư giãn, bạn lại sẵn sàng giúp đỡ một đồng nghiệp đang bị "ngập đầu" giải quyết những phiền nân của khách hàng. Đồng nghiệp của bạn khi ấy sẽ rất cảm kích và chắc chắn sau này khi bạn ở trong tình huống tương tự, họ cũng sẽ hỗ trợ bạn hết mình.

3) Chủ động chấp nhận những khó khăn :

Chắc chắn bạn sẽ gặp nhiều vất vả để giải quyết các việc khó khăn. Nhưng nếu bạn chủ động nhận phần việc khó hơn cho mình, bạn đã thể hiện được bản lĩnh, chứng tỏ bạn là con người tự tin, không ngại khó. Đây cũng là cơ hội để bạn hoàn thiện kỹ năng và nâng cao kiến thức. Sếp và đồng nghiệp chắc sẽ đánh giá cao tinh thần tích cực và sự nhiệt tình làm việc của bạn.

4) Ứng xử lịch thiệp :

Nơi bạn làm việc là một tập thể thu nhỏ, vì vậy bạn cần ý thức về hành động của mình để tránh cho đồng nghiệp khỏi khó chịu. Ví dụ : bạn sẽ tắt đèn và các thiết bị khác trong phòng sau khi họp xong... Khi các thiết bị văn phòng như máy in, máy fax, điện thoại gặp trục trặc mà bạn không giải quyết được, đừng làm ngơ mà hãy kịp thời thông báo cho người có trách nhiệm để giải quyết sự cố.

Trong môi trường làm việc, mọi người ngồi gần nhau, bạn đừng để những sở thích cá nhân của mình ảnh hưởng đến người khác. Chẳng hạn : Nếu bạn thích nghe nhạc giải lao giữa giờ, hãy dùng ê-cút-tơ áp tai nghe; Khi nói chuyện điện thoại, hãy hạ thấp giọng hoặc tìm chỗ vắng người để nói chuyện; Đừng ăn những món nặng mùi như sầu riêng tại nơi làm việc để tránh gây khó chịu cho người khác...

5) Nhiệt tình tiếp đón đồng nghiệp mới :

Ấn tượng về ngày đầu tiên của bạn tại công ty thế nào ? Bạn không quen biết ai, bạn bối rối không biết nhà vệ sinh ở đâu hay cách sử dụng máy fax ra sao ? Đừng để điều này xảy ra với đồng nghiệp mới, đặc biệt nếu họ làm việc chung trong cùng nhóm với bạn. Khi thấy họ lạc lõng trong môi trường mới, bạn hãy chủ động bắt chuyện, giới thiệu họ với các bạn đồng nghiệp khác,

giúp họ hòa nhập nhanh với nhóm. Lòng tốt của bạn chắc chắn sẽ được họ ghi nhận với sự cảm kích biết ơn !

6) Lắng nghe góp ý xây dựng của người khác :

Trong cuộc họp, dù bạn nghĩ giải pháp của bạn là tối ưu có thể đáp ứng được khó khăn hiện tại, nhưng cũng không mất gì nếu bạn sẵn sàng lắng nghe ý kiến của các đồng nghiệp khác. Hãy thể hiện sự tôn trọng dành cho họ và khen những đóng góp dù nhỏ bé của họ. Khi lắng nghe ý kiến từ nhiều phía khác nhau, có thể bạn sẽ có được giải pháp phù hợp hơn với những gì bạn đã nghĩ trước đó.

7) Đề cao sự giúp đỡ của đồng nghiệp :

Trong tình huống bạn đã hoàn thành xuất sắc công việc với sự hỗ trợ phần nào của đồng nghiệp. Hãy bày tỏ sự biết ơn chân thành đối với họ và cho sếp biết phần đóng góp quý báu của họ trong dự án này. Họ sẽ cảm thấy tự hào vì đã giúp ích cho bạn và cho việc chung. Mỗi quan hệ giữa bạn và đồng nghiệp sẽ ngày một tốt hơn sau này.

Lời khuyên cuối cùng dành cho bạn trong việc xây dựng các mối quan hệ tốt tại công sở hay xí nghiệp : **Hãy đối xử với mọi người theo cách mà bạn muốn họ đối xử với bạn. Rồi sẽ tới lúc ai nấy đều muốn được hợp tác làm việc chung với bạn.** Con đường thẳng tiến của bạn do đó sẽ ngày một rộng mở.

4. SINH HOẠT : Bạn nhận định thế nào về **7 cách giúp xây dựng quan hệ tốt với bạn đồng nghiệp, là điều kiện giúp bạn thành công trong công việc ?**

5. LỜI CẦU :

Lạy Chúa Giê-su. Xin cho chúng con ý thức tầm quan trọng của thái độ ***nhiệt tình giúp đỡ tha nhân*** trong cộng đoàn, công sở hay nhà máy xí nghiệp... Xin cho chúng con luôn sống lời Chúa là ***quan tâm phục vụ tha nhân và đối xử tốt với các đồng nghiệp***, như chúng con muốn được họ đối xử tốt với chúng con.- AMEN.

LM ĐAN VINH – HHTM

BÀI 25

VĂN HOÁ ỨNG XỬ – THÁI ĐỘ CỞI MỞ THÂN THIỆN

1. LỜI CHÚA : Thánh Phê-rô khuyên các tín hữu như sau : **"Tất cả anh chị em hãy đồng tâm nhất trí, thông cảm với nhau. Hãy yêu thương nhau như anh em. Hãy ăn ở nhân hậu và khiêm tốn. Đứng lầy ác báo ác, đừng lấy lời nguyên rủa đáp lại lời nguyên rủa. Nhưng trái lại, hãy chúc phúc. Vì anh chị em được Thiên Chúa kêu gọi chính là để thừa hưởng lời chúc phúc"** (1 Pr 3,8-9).

2. CÂU CHUYỆN : DÂN ĐẢO QUỐC XANH-GA-PO THÂN THIỆN.

Có lẽ ai trong chúng ta là người Việt Nam cũng cảm thấy tự hào khi thỉnh thoảng được nghe lời nhận xét của một số người nước ngoài đến làm việc hay đi du lịch tại Việt Nam : "Con người Việt Nam rất thân thiện". Tuy nhiên, có thể đó chỉ là những lời động viên mang tính ngoại giao của người nước ngoài khi phải phát biểu công khai. Chúng ta cần khiêm tốn nhìn nhận thực trạng về thái độ giao tiếp ứng xử của một bộ phận không nhỏ người Việt còn nhiều hạn chế. Gần đây trên mạng có đăng một bài báo của một nữ tác giả đã nêu nhận xét về thái độ và con người của đảo quốc Xanh-ga-po (Singapore) nhân chuyến mang con sang đó chữa bệnh trong 2 tuần lễ. Chị đã nêu nhận xét khá trung thực khi so sánh giữa thái độ thân thiện của người Xanh-ga-po với thái độ không mấy tốt đẹp của người Việt chúng ta như sau :

1) TẠI PHI TRƯỜNG : Chị kể : "Ấn tượng đầu tiên của tôi là hộp kẹo nhỏ để trên bàn nhân viên hải quan tại sân bay Xanh-ga-po . Nó cho tôi cảm giác tôi được chào đón ở đất nước xinh đẹp này. Sau chừng hai phút làm thủ tục nhập cảnh, viên chức hải quan Xanh-ga-po tuổi trạc tứ tuần đã ân cần dặn dò tôi : "Bạn nhớ đến cơ quan di trú để gia hạn, nếu thời gian chữa bệnh cho em bé kéo dài hơn 30 ngày nhé". Khi ấy, trong đầu tôi lại liên tưởng đến hình ảnh cặp mắt quắc lên đầy giận dữ của một nhân viên hải quan Việt Nam khoảng 20 tuổi dành cho người mẹ 70 tuổi đi cùng tôi. Anh ta nói to : "Ai cho lên đây một lúc cả đống như thế này hả ?". Do bà cụ lần đầu đi nước ngoài nên đã không biết phải xếp hàng khi làm thủ tục hải quan.

2) TRÊN XE TA-XI : Chị kể : "Đi ta-xi, thấy đồng hồ tính tiền chỉ số tiền phải trả là 5,5 đô Xanh, tương đương 55 ngàn tiền VN, tôi đưa tờ 5 đô Xanh và lục túi để tính đưa thêm 50 xu nữa. Nhưng thật bất ngờ khi anh tài xế Ta-xi lại đưa trả lại cho tôi 50 xu. Anh giải thích vì đi nhầm đường bị lỗ mất 1 đô, nên anh chỉ lấy tôi đúng 4,5 đô thôi. Tôi thật ngạc nhiên, vì tôi có than phiền gì đâu ! Vì thực sự tôi cũng đâu có biết đường đi xa hay gần để than phiền. Hôm khác, khi gọi điện thoại kêu ta-xi, tôi vẫn gọi một chiếc khác đang vắng khách. Lên xe rồi, tôi gọi lại cho

hãng ta-xi ban này để báo mình không cần gọi xe nữa. Anh tài xế chờ tôi cúp máy xong, liền nhẹ nhàng nói : "Lần sau, nếu không quá khẩn cấp, chị hãy ráng ngồi đợi xe đến nhé. Vì khi chị báo hoãn không đi nữa, thì có thể người tài xế do hãng điều tới cũng sắp chạy đến chỗ hẹn rồi. Đây không phải là vấn đề tiền bạc đâu, nhưng có lẽ anh tài xế bị đón hụt sẽ rất buồn vì thấy mình không được khách hàng tôn trọng".

3) Ở BỆNH VIỆN NHI : Chị kể : "Ở những cơ sở y tế cho trẻ em, dù là bệnh viện công to lớn hay phòng khám tư nhân nhỏ bé, đâu đâu cũng thấy có nhiều đồ chơi con nít. Trong phòng khám, trẻ con được tự do chạy nhảy đang khi phụ huynh nói chuyện với bác sĩ. Lỡ các em có đụng làm đổ đồ chơi thì cũng chỉ nhận được nụ cười cảm thông, như vị giáo sư già ở bệnh viện trẻ em. Ông nói : "Không sao đâu. Trẻ con mà. Đó là do lỗi của chúng tôi đã để đồ chơi trong tầm tay trẻ em". Tôi thấy ông đã ghi dày đặc cả một trang giấy hồ sơ bệnh án của con tôi. Về những phương pháp đã chữa trị ở Việt Nam, ông hỏi tôi phương pháp nào thành công, phương pháp nào không... Ông khiến tôi không thể không so sánh với những lần đi khám bệnh ở Việt Nam. Tôi chỉ dám trả lời đúng những câu hỏi rất ngắn của bác sĩ, vì đã có lần tôi lỡ nói về những kinh nghiệm chữa trị cho bé mà tôi đã áp dụng trong thời gian trước đó, tôi đã nhận được "lời bình" : "Hóa ra chị là bác sĩ chứ đâu phải tôi!"

4) Ở PHÒNG TẬP VẬT LÝ TRỊ LIỆU : Chị kể : "Lần khác, tôi được giới thiệu đưa con đi tập vật lý trị liệu ở phòng tập tên là "Pa-xi-phíc Pên Ke-ơ Xen-to" (Pacific Pain Care Center). Sau khi quan sát khoảng 5 phút, anh kỹ thuật viên đã hỏi tôi sao lại mang cháu đến trung tâm này ? Tôi muốn lấy lòng anh nên nói : "Tôi được bạn bè giới thiệu đây là chỗ tốt nhất để tập vật lý trị liệu cho bé". Anh ta làm tôi bất ngờ khi nói : "Tôi biết ở đây còn có những nơi khác thích hợp hơn cho bé. Ở đây chúng tôi không có đủ phương tiện chuyên dùng cho trẻ em". Nói rồi anh ta gọi điện thoại đến một phòng tập trẻ em, cố gắng sắp xếp một cái hẹn vào ngày hôm sau cho con tôi, vì biết tôi là người nước ngoài, không thể chờ đợi lâu. Rồi anh ngồi vào máy tính, lên mạng chỉ dẫn cho tôi lộ trình đi đến đó thật cặn kẽ. Tính ra anh đã mất 40 phút với hai mẹ con tôi. Nhưng sau đó anh ta cương quyết không nhận số tiền tôi trả cho anh. Chẳng cần phải tính toán nhiều, tôi cũng biết anh đã chịu thiệt. Vì sau đó tôi đã phải trả gần 200 đôla Xanh (tương đương 2 triệu đồng VN) cho 1 giờ tập ở phòng tập trẻ em. Tôi thấy anh nhân viên phụ trách tập cho con tôi thật tận tụy. Anh đã không quản ngại quì một gối xuống đất khi nói chuyện với bé, trong khi tôi ngồi giữ bé ở yên trên ghế. Quả là quá tương phản với thái độ thiếu thân thiện của không ít nhân viên y tế, thậm chí cả hộ lý tại các bệnh viện Việt Nam, khi tự cho mình có quyền nạt nộ bệnh nhân.

5) TRÊN ĐƯỜNG PHỐ : Chị kể : "Đi trên đường phố Xanh-ga-po , bạn sẽ có cảm giác chẳng khác gì ở Pa-ri hay Nữu Ước. Vì Xanh-ga-po cũng quy tụ đủ thứ sắc dân tây ta lẫn lộn. Người dân đảo quốc Sư Tử đã học được rất nhiều "chất Tây". Chẳng hạn : Làm việc với *tinh thần trách nhiệm cao và làm đến nơi đến chốn*. Nhưng đồng thời họ vẫn tỏ ra có *tinh cảm thân thiện* theo kiểu Á Đông. Khi hỏi đường và nhờ chỉ dẫn ở Xanh-ga-po, đa số người được hỏi đều tạm ngưng việc để chỉ dẫn, thậm chí có người còn bỏ công dẫn bạn đến tận nơi cần tìm nữa. Xin cảm ơn ***đất nước Xanh-ga-po đã để lại trong tôi ấn tượng rất sâu sắc và bài học thực tế về thái độ ứng xử thân thiện với tha nhân***".

3. SINH HOẠT :

1) Bạn đề ra giải pháp nào khả thi để giúp người Việt chúng ta học tập cách cư xử thân thiện của người Âu Châu, đặc biệt của người dân đảo quốc Sư Tử như trên?

4. LỜI CẦU :

Lạy Chúa. Xin cho chúng con học nơi Chúa tinh thần nhân ái bao dung thể hiện qua thái độ thân thiện và quên mình phục vụ vô vụ lợi. Xin cho chúng con ngày một nên người trưởng thành về nhân cách và nên con thảo của Cha trên trời.- AMEN.

“Gieo suy nghĩ, gặt hành động. Gieo hành động, gặt thói quen. Gieo thói quen, gặt tính cách. Gieo tính cách, gặt số phận.” (Samuel Smiles).

4 điều không thể cứu vãn được như sau :

- Một là ***Viên đá***... đã ném khỏi tầm tay.
- Hai là ***Lời nói***... đã thốt ra khỏi miệng.
- Ba là ***Cơ hội***... đã bị mất.
- Bốn là ***Thời gian***... đã qua đi.